

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-15
Besvaras senast
2021-03-08

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:470 Ökad kunskap för att motverka könsstympning

Kvinnlig könsstympning (KKS) är ett vanligt förekommande och brutalt uttryck för att kontrollera flickors och kvinnors sexualitet i samhällen där hedersnormer är förhärskande. Sedvänjan motiveras även av traditionalistiska och inte sällan religiösa argument. Religioner är dock inte upphovet till sedvänjan, men har historiskt sett kommit att rättfärdiga och bevara den (Unicef, 2018).

KKS förekommer i över 30 länder, främst i Afrika men också i Mellanöstern. Varje år könsstympas mellan 3 och 4 miljoner flickor under 15 år, och mörkertalet är stort. I Sverige är KKS förbjudet i lag sedan 1982, men det är mycket osäkert i vilken utsträckning denna lagstiftning får någon praktisk tillämpning. Enligt Socialstyrelsen finns cirka 38 000 könsstympade kvinnor och flickor i Sverige, men antalet bevisade brott är få.

Hur kommer det sig att det lever så många könsstympade flickor och kvinnor i Sverige men att så ytterligt få fall av KKS hamnat i svensk domstol? Vissa var könsstympade innan de kom till Sverige. Andra blev könsstympade innan lagen trädde i kraft. En tredje grupp kan ha blivit könsstympade under en resa utomlands. Den statistiska osäkerheten är stor. Detta är så pass tabubelagt att flickorna som utsätts för KKS inte anmäler vad de råkat ut för. Det finns inte heller någon gemensam nationell strategi för att fånga upp dessa flickor och kvinnor.

I Sverige har kvinnor och flickor som är könsstympade alltid rätt att få vård. Det är viktigt att man söker vård hos gynekolog, skolsköterska eller vårdcentral. Utbudet av specialistmottagningar som riktar sig till könsstympade flickor och kvinnor är i dagsläget litet.

Vid könsstympning skärs delar av kvinnors och flickors könsorgan bort med kniv eller annat vasst föremål. Könsstympning är tortyr och riskerar att leda till långvariga och ihållande smärtor, livshotande infektioner och svåra komplikationer senare i livet, speciellt vid graviditet och förlossning.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

1. Avser ministern och regeringen att ta fram nationella gemensamma riktlinjer för hur man ska arbeta mot könsstympning i de verksamheter som ministern ansvarar för?
2. Avser ministern och regeringen att se till att det finns fler specialistmottagningar för att arbeta med könsstympade i landet?
3. Avser ministern och regeringen att satsa på utbildning av vårdpersonal när det gäller könsstympning?
4. Avser ministern och regeringen att se till att det på barnmorskemottagningar på ett tidigt stadium genomförs rutinkontroller av huruvida gravida kvinnor från länder där könsstympning förekommer blivit könsstympade?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander